

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ
Αγίου Νικολάου (6 Δεκεμβρίου)

Ο άνθρωπος του Θεού

Ό,τι και να πει κανείς, αδελφοί μου, για τον σήμερα εορταζόμενο Άγιο Νικόλαο, Επίσκοπο Μύρων, τον Θαυματουργό, θα είναι λίγο. Βλέπετε, είναι τόσες οι αφορμές που ο ίδιος μας δίδει με τον τρόπο και τα διδάγματα της ζωής του, που οι λέξεις φαντάζουν φτωχές για να περιγράψουν το μεγαλείο της προσωπικότητάς του και το μέγεθος της Αγιότητάς του. Και ενώ οι δικές μας ανθρώπινες δυνάμεις μοιάζουν τόσο ατελείς, έρχεται η Υμνολογία της εορτής να μας βγάλει από τη δύσκολη θέση, καθώς, με τρεις λέξεις τα λέει όλα. Ο υμνογράφος της Εκκλησίας αποκαλεί τον Άγιο Νικόλαο «Άνθρωπο του Θεού!»¹ Η μελέτη του βίου του μας αποκαλύπτει τις τρεις προϋποθέσεις, τις οποίες όταν καλλιεργεί ο άνθρωπος και βιώνει, μπορεί να είναι «άνθρωπος του Θεού»

Η πρώτη προϋπόθεση είναι η πίστη. Στο απολυτικό του ο Άγιος Νικόλαος ονομάζεται «κανόνας πίστεως». Ήταν τέτοια η ακρίβεια της πίστεώς του στον Χριστό, τόση η ταύτισή του με τις Ευαγγελικές αλήθειες, ώστε να προβάλλεται από την Εκκλησία ως υπόδειγμα πίστεως, την οποία όλοι μας καλούμαστε να μιμηθούμε. Η πίστη του Αγίου δεν ήταν επαμφοτερίζουσα, ούτε επιλεκτική. Δεν ήταν καρπός συναισθηματικής παρόρμησης, ούτε και προϊόν ορθολογιστικής προσέγγισης. Ήταν καρπός της ελευθερίας, της ταπείνωσης και της απλότητας, με τις οποίες βίωσε την παρουσία του Χριστού στη ζωή του, χωρίς όρους και προϋποθέσεις, αλλά με πνεύμα απόλυτης εμπιστοσύνης. Η πίστη για τον Άγιο ήταν Χάρις και ζωή και αλήθεια που αναδύονταν διαρκώς μέσα του και γύρω του, καρπός της ολόθυμης κοινωνίας του με τον Χριστό. Ας αναλογιστούμε, εμείς που τιμούμε τη μνήμη του σήμερα και τον επικαλούμαστε στις προσευχές μας: Έχουμε τέτοια πίστη ή μήπως πελαγοδρομούμε στο πέλαγος του ορθολογισμού; Προσαρμόζουμε τη ζωή μας στο θέλημα του Θεού, όπως έπραττε διαρκώς ο Άγιος ή προσαρμόζουμε τον Χριστό στα δικά μας μέτρα;

Η δεύτερη προϋπόθεση που κατέστησε τον Άγιο Νικόλαο «Άνθρωπο του Θεού», ήταν η κατά Χριστόν ζωή. Γίνεται συχνά λόγος γι' αυτήν, συνήθως, όμως, περιορίζεται σε θεωρητικού τύπου προσεγγίσεις και επιστημονικές – θεολογικές αναφορές. Η κατά Χριστόν ζωή δεν είναι εύκολη υπόθεση, καθότι προϋποθέτει ενέργειες που συγκρούονται με την λογική της εποχής μας. Γιατί ο άνθρωπος που θα θελήσει να ζήσει αυτή τη ζωή «θα πρέπει να αγαπήσει τους εχθρούς του, να σηκώσει αδιαμαρτύρητα το σταυρό του, να αντισταθεί

¹ Δοξαστικό της Λιτής

ηρωικά στους πειρασμούς του κόσμου... Ο Χριστιανισμός προσανατολίζει τη ζωή μας προς τα εκεί που υπάρχει η μεγαλύτερη αντίσταση. Η ζωή του Χριστιανού είναι μία σταύρωση του ίδιου του εαυτού του»². Ας αναλογιστούμε όσοι νομίζουμε ότι ζούμε την κατά Χριστόν ζωή: Διεξάγουμε αυτόν τον πνευματικό αγώνα; Είμαστε διατεθειμένοι να σταυρώνουμε το εγώ μας για την αγάπη του κόσμου; Μπορούμε να ζούμε και να προσφέρουμε τον Χριστό, ως πρότυπο ζωής και βεβαιότητα σωτηρίας, σε μια εποχή θανάτου, ανασφάλειας και απελπισίας; Αυτό έπραττε ο Άγιος Νικόλαος. Ζούσε την κατά Χριστόν ζωή και εξέπεμπε αυτό το βίωμα στο λαό του Θεού, με την απλότητα του ήθους του και την πληθωρικότητα της ταπεινώσής του.

Η τρίτη προϋπόθεση που τον κατέστησε «Άνθρωπο του Θεού» ήταν τα έργα αγάπης και προσφοράς. Το απολυτικό του και πάλι μας λέγει ότι απέκτησε, με την επιλογή της φτώχειας, τον πλούτο του ουρανού. Ήταν πλούσιος, αλλά γρήγορα απαλλάχθηκε από τον υλικό πλούτο, γιατί πόθησε και γέμισε από τον πλούτο της παρουσίας του Θεού. Και αυτό το κατάφερε με την εργασία της ελεημοσύνης προς τον κάθε πένητα και σε ανάγκη ευρισκόμενο άνθρωπο. Το έργο της ελεημοσύνης και της φιλανθρωπίας συνιστά υπακοή στο θέλημα του Θεού. Ο Χριστός δίδαξε «“αληθινά σας λέω ότι καθετί που κάνατε σε έναν από τους φτωχούς αυτούς αδελφούς μου, που φαίνονται άσημοι και πολύ μικροί, το κάνατε σε μένα”». Γι’ αυτό οποιαδήποτε αδράνεια και αδιαφορία του κάθε Χριστιανού και της Εκκλησίας γενικότερα, μπροστά στο τρομακτικό φαινόμενο της πείνας ολόκληρων λαών, θα ταυτιζόταν με προδοσία του Χριστού και με απουσία ζωντανής πίστης... Η πίστη στον Χριστό χωρίς διακονική αποστολή, χάνει τη σημασία της... Κάθε άλλη προσπάθεια να δούμε τον Χριστό ως πραγματική παρουσία, χωρίς υπαρξιακή σχέση με αυτόν ο οποίος χρειάζεται βοήθεια, δεν είναι τίποτα άλλο από απλή θεωρία»³

Η σημερινή εορτή του «Ανθρώπου του Θεού» Αγίου Νικολάου, αδελφοί μου, μας δίδαξε τους τρόπους να γίνουμε και εμείς άνθρωποι, τέκνα και αδελφοί του Χριστού. Η διάθεσή μας ν’ αγωνιστούμε προς την κατεύθυνση αυτή είναι αποκαλυπτική της αληθινής ή ψεύτικης σχέσης μας με τον Χριστό και την Εκκλησία Του. Ας δούμε, λοιπόν, στον εαυτό μας, για να εντοπίσουμε τα λάθη και τα ελλείμματά μας, για να διορθώσουμε τις ατέλειες της ψυχής μας και, με τις πρεσβείες του Αγίου Νικολάου, να μορφώσουμε τον άνθρωπο του Θεού μέσα μας. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

² Νικόλαος Μπερδιάγιεφ, «Για την αξία του Χριστιανισμού και την απαξία των Χριστιανών», σελ. 20

³ Πέτρος Βασιλειάδης, «Ενότητα και μαρτυρία», σελ. 286-287